

Az Intézkedési Programban megfogalmazott főbb szabályozási javaslatok

Mozsgai Katalin – Nagy István
ÖKO Zrt.
2009. szeptember 11.

A vízgyűjtő-gazdálkodás tervezésének főbb jellemzői

- a VGT három ciklusa: 2015, 2021 és 2027
- 2009. december 22-ig Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervet (VGT) kell készíteni Magyarország teljes területére
- A 2015-ig megvalósítandó intézkedéseket 2012-ig be kell indítani
- A célkitűzéseket 2015-ig el kell érni. Indokolt esetben a határidőket módosítani lehet: 2021-re vagy 2027-re, esetlegesen enyhébb célkitűzéseket lehet megállapítani
- A VGT-nek tartalmaznia kell:
 - a vizek állapotának **jellemzését** (a szükséges monitoring programmal együtt);
 - a környezeti **célkitűzéseket, illetve**
 - a célkitűzések elérése érdekében tett és teendő **intézkedéseket.**

Intézkedés típusok

- **Alapintézkedések (A):** a Víz-Keretirányelv VI. mellékletben felsorolt irányelvekben foglalt előírások hazai megvalósítása
- **További alapintézkedések (TA):** gyakorlatilag az irányelvekkel nem szabályozott további szakterületeken alkalmazható szabályozási eszközök.
- **Kiegészítő intézkedések (K)** egyéb intézkedés típusok, amelyek az alapintézkedéseket segítik (pl. építési projektek megvalósítása, pénzügyi ösztönzés, képességfejlesztő eszközök),
- **További kiegészítő intézkedés (TK):** bevezetendő kiegészítő intézkedések, ez a tervezés igazi célja

„Szabály” alkotás

- VGT: miniszter rendeletben hirdeti ki
 - rendelet vs. határozat
 - miniszteri vs. kormány rendelet
- végrehajtási rendeletek
- műszaki irányelvek
- útmutatók, segédletek
- mintaprojektek, szaktanácsadás

VGT tartalma

- A VGT meglévő jogszabályok felülvizsgálata, módosítása és új szabályozási javaslatokat tartalmaz
- az intézkedéseket 2012-ig kell beindítani (részletes terveket nem tartalmaz)
- 8-3 melléklet: Kiegészítő intézkedések – részletesebb feladat meghatározás
- fokozott bevezetésre lehetőség (VGT felülvizsgálatok)

Érintettek

- Terhelés csökkentés (ipar, mezőgazdaság, lakosság)
 - szennyező/használó fizet elv alkalmazása + teherviselő képesség figyelembe vétele
 - türelmi idő
 - pénzügyi ösztönzéssel kombinálható: technológia-korszerűsítés (pl. jelenleg GOP)
 - piaci alapú eszközökkel kombinálható (kvóta-kereskedelmi rendszerek)
- Környezetfenntartás (pl. mezőgazdaság)
 - közfeladatok ellátása (kompenzáció, támogatás – mint „önkéntes megállapodás”)

Kombinált módszer

10. cikk

Kombinált megközelítés a pontszerű és a diffúz szennyezőforrások esetén

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a (2) bekezdésben említett felszíni vizekbe való bevezetéseket, az e cikkben meghatározott kombinált megközelítés szerint szabályozzák.

(2) A tagállamok biztosítják a kialakítását és/vagy megvalósítását:

a) a kibocsátások elérhető legjobb technológiákon alapuló szabályozásának;

b) a megfelelő kibocsátási határértékeknek; vagy

c) diffúz hatások esetében a korlátozásoknak, amelyek adott esetben a legjobb környezeti gyakorlatot is magukban foglalják, megfelelve:

(... irányelvek ...)

legkésőbb 12 évvel ezen irányelv hatálybalépését követően, kivéve ha a vonatkozó jogszabályok másként rendelkeznek.

1. Engedélyezés szabályozása

- 72/1996. (VI.2.) Kormányrendelet a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról
- engedély csak akkor módosítható, ha az engedélyek kiadásának alapjául szolgáló jogszabályban rögzített feltételek megváltoztak
- VGT-ben rögzített környezeti célkitűzések (jó állapot), mint az immissziós határértékek alapja
- új szakmai feltételekre vonatkozó szabályozási javaslatok elsősorban hidromorfológiai, de a határértékekkel szabályozott kibocsátás csökkentő intézkedésekhez is kapcsolódnak

2. A határértékeken alapuló szabályozás továbbfejlesztése (1)

- Felszíni vizek **környezetminőségi** (vízszennyezettségi) határértékeire vonatkozó szabályozás továbbfejlesztése

a) **veszélyes „elsőbbségi” anyagok**

(2008/105/EK Irányelv jogharmonizációja)

a felszíni vizek kémiai anyagok által

megengedhető szennyezettségi szintjére ún. környezetminőségi határértékeket (EQS) határoz meg.

Több hazai jogszabály módosítását igényli.

b) a víz ökológiai állapotát meghatározó (a biológiai elemek állapotát befolyásoló) **fizikai-kémiai**

elemek, (más néven: alapkémia) jó

állapotát reprezentáló szennyezettségi határértékek rendeletben való

2. A határértékeken alapuló szabályozás továbbfejlesztése (2)

- Kockázatos víztestbe történő bevezetés esetén minden kibocsátó esetében vizsgálni szükséges, hogy szükséges-e **egyedi határérték** megállapítása (határidő: 2012 december)
- A befogadó terhelhetőségének számítását új műszaki irányelv kidolgozása után egységes szakmai elvek alapján kell végezni
- Türelmi idő
 - általában 3-5 év
 - ha a befogadó állapota nem romlik 2015-ig
 - befogadó jó állapotára időbeli mentesség
- Kisebb szennyezőkre kvóta-rendszer bevezethetősége(?!) (a vízhasználók együttesen teljesítik a befogadóra vonatkozó előírásokat)

3. Jó gyakorlatok (1)

- **Az ökológiai szempontú műszaki követelmények szabályozása**
 - *379/2007. (XII. 23.) Kormányrendelet:*
vízfolyások és állóvizek jó állapotára és fenntartására vonatkozó szempontok (meder- és üdelék kezelés, vízjárás, hosszirányú átjárhatóság biztosítása stb.), hajózás, kikötők kialakítása, síkvidéki vízrendezés, belterületi csapadékgazdálkodás), tározók üzemeltetése
 - *településen belüli mederszakaszok megfelelő kialakításának önkormányzati szintű szabályozása*
(szabályozási tervekészítési kötelezettség)
- **Fenntartható vízhasználatok** (vízkivételek, vízátvezetések)
 - prioritások: közcélú vs. Gazdasági (Vgtv.)
 - mederben hagyandó vízhozam, igénybevételi korlátok
 - gazdaságsszabályozási eszközök (VKJ)

3. Jó gyakorlatok (2)

- **Vízvédelmi zónarendszer kialakítása**
 - vízvédelmi zónák kijelölése, kötelező és önkéntes szabályok megállapítása
 - kötelező szabályok (kompenzáció) vs. kisajátítás
 - önálló jogszabály szükségessége
- **A „helyes halgazdálkodási és horgászati gyakorlat” kialakítása (új jogszabály)**
 - vízminőségjavító halszerkezet stb.
 - vízminőség ne romoljon (nettó), leeresztés
- **„jó belterületi gyakorlat” szabályozása**
 - 219/2004.(VII.21.) Kormányrendelet a felszín alatti vizek védelméről 20. § (állattartási rendelet): részletszabályok meghatározása
 - jó közterület tisztasági gyakorlat kidolgozása

3. Jó gyakorlatok (3)

- Szennyvíz Programban szereplő 5000 LE alatti települések esetében a szennyvízkezelés jó gyakorlatának meghatározása
- Víztakarékos, térségi vagy regionális ivóvíz-szolgáltató hálózatok létrehozásának elősegítése
- Vízbázisvédelmi védőterületi előírások felülvizsgálata
- Felszín alatti víztől függő élőhelyekre vonatkozó kezelési tervek készítése

4. Programok felülvizsgálata

- országos belterületi csapadékvíz-kezelési program kidolgozása (VKI szempontok pl. külterületi vízvisszatartás)
- egyedi szennyvízkezelés nemzeti megvalósítási programjának felülvizsgálata (+ kidolgozás ösztönzése)
- települési szennyvíziszap-elhelyezési és hasznosítási program kidolgozása (+ országos stratégia)

Kérdések

- A társadalom teherviselő képessége, tudatformálás és képességfejlesztés szerepe a szigorúbb szabályok elfogadásában?
- Tapasztalatok a jelenlegi támogatási rendszer és szabályozás összhangjában?
- Egyéb szabályozást igénylő problémák?

Köszönjük a figyelmet !